

Сьогодні
01.04.2024

Урок
№53

Дата: 02.04.2024

Клас: 6–А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 53

Вчитель: Капуста В.М.

**Які взаємозв'язки організмів у прісній
водоймі, морі чи океані.**

Повторення. Карликові планети

Мета уроку:

- ознайомити учнів з різноманітністю організмів, які існують у прісних водоймах, морях та океанах, включаючи рослини, тварини, мікроорганізми та інші форми життя;
- формувати знання про взаємозв'язки між різними видами організмів у водних середовищах, такі як харчові ланцюги, взаємодія хижак-жертва, симбіоз, конкуренція та інші форми взаємодії;
- аналізувати вплив фізичних, хімічних та біологічних факторів середовища на організми у водних екосистемах та їхні адаптації до цих умов;
- розкрити важливість водних екосистем для збереження біорізноманіття та надання різних екосистемних послуг, таких як очищення води, забезпечення харчових ресурсів, регуляція клімату тощо;
- розвивати навички аналізу та критичного мислення, досліджуючи складні взаємозв'язки у водних екосистемах та їхні наслідки для життя на Землі;
- виховувати почуття відповідальності за всіх живих істот нашої планети.

Сьогодні
01.04.2024

Прослухайте вірш та налаштуймося на роботу

Дзвоник всім нам дав наказ:
«До роботи швидше в клас!»
Біля парти станьмо чемно -
Плине час хай не даремно.
Будьмо уважні та старанні всі,
Сядьмо рівненько на місця свої.

Сьогодні
01.04.2024

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Сьогодні
01.04.2024

Карликові планети — Плутон, Макемаке, Хаумеа й Ерида — рухаються за орбітою Нептуна, а п'ята — Церера

Сьогодні
01.04.2024

Пригадай, які є природні угруповання

Ліс

Море

Природні
угруповання

Луки

Прісні
водойми

Болото

Сьогодні
01.04.2024

Річки, озера, болота, ставки – прісні водойми

Океани, моря, солоні озера - це
місця існування рослин, тварин
та інших організмів, що
пристосувалися до життя в
солоній воді.

Сьогодні
01.04.2024

Більшість морських рослин – це водорості

На глибині до 100 метрів,
куди сягає сонячне
проміння, живуть зелені
водорості.

Сьогодні
01.04.2024

Більшість морських рослин – це водорості

Нижче — бурі,

Сьогодні
01.04.2024

Більшість морських рослин – це водорості

Ще нижче — червоні.

Сьогодні
01.04.2024

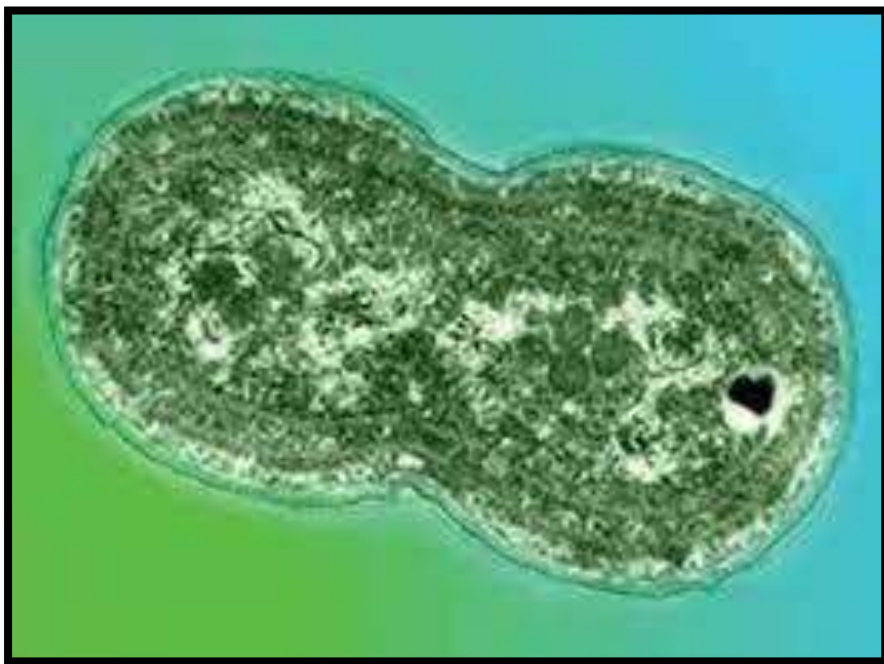
У морях та океанах життям заправляє фітопланктон — сукупність дрібних фотосинтезуючих організмів-утворювачів, які живуть у верхньому шарі води

Сьогодні
01.04.2024

Ціанобактерії — це найбільша та найважливіша група живих істот на Землі

Сьогодні
01.04.2024

Сукупність тварин у товщі води, які зазвичай не здатні протидіяти течіям та живляться дрібними рослинними організмами, називають зоопланктоном

Сьогодні
01.04.2024

Населяють води морів різні за розміром організми:

Раки

**Морські
черепахи**

Сьогодні
01.04.2024

Населяють води морів різні за розміром організми:

Медузи

Краби

Морські змії

Кити

Сьогодні
01.04.2024

Упізнай мешканців моря

Сьогодні
01.04.2024

Розглянь риб, які живуть в морях

Тріска

Лосось

Сьогодні
01.04.2024

На берегах морів селяться:

Чайки

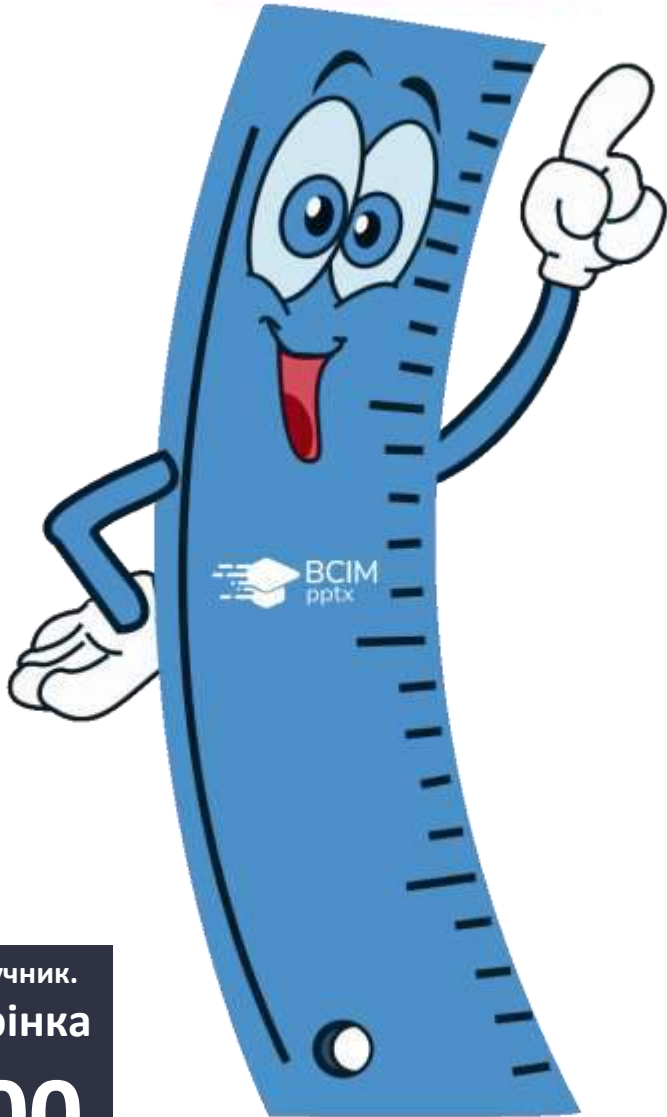
Баклани

Пелікани

Основними споживачами у водоймах є: молюски, раки, риби, земноводні, водні плазуни та окремі групи птахів і ссавців. Ці та багато інших організмів регулюють чисельність рослин, допомагають їм у поширенні та розмноженні, створюють нові місця існування, сприяють самоочищенню водойм.

Головними руйнівниками органічних решток у водоймах є водні гриби й бактерії. У цих організмів є навіть певний розподіл праці: спочатку рештки розкладають гриби, а потім руйнування простіших органічних речовин завершують бактерії. Мінеральні речовини розчиняються у воді, перемішуються та стають доступними для споживання організмами утворювачами.

У прісних водоймах вирує життя. Тут живуть представники різних груп живих організмів: рослини і тварини, а також бактерії та гриби.

Сьогодні
01.04.2024

Кореневища цих рослин знаходяться в мулистому дні, а стебла з листками
— над водою

Очерет

Осока

Рогіз

Сьогодні
01.04.2024

Глибше плавають на воді листки і квітки латаття

Коріння цих
рослин
закріплюється на
дні.

Рослини вбирають з води вуглекислий газ, а виділяють кисень. Ним дихають живі організми, які живуть у воді. Рослини є кормом для рослиноїдних тварин водойми.

**Швидко бігає по
поверхні води, бо на її
довгих ніжках є
волоски, змащені
жиром. Вона полює за
дрібними комахами.**

Сьогодні
01.04.2024

У товщі води живуть мікроскопічні тварини — дрібнесенькі рачки

**Вони годуються
мікроскопічними
водоростями, а
самі є кормом
для мальків риб.**

Сьогодні
01.04.2024

Молюски - ставковики і катушки

**Рослиноїдні молюски.
Повзають по стеблах
рослин.**

Сьогодні
01.04.2024

Жуки водолюб і плавунець

**Хижаки.
Плавають серед
рослин.**

Сьогодні
01.04.2024

Постійні мешканці водойми - риби

Товстолобик

Червоноперка

Рослиноїдні

Сьогодні
01.04.2024

Фізкультхвилинка

Сьогодні
01.04.2024

Постійні мешканці водойми - риби

Карась

Лящ

Короп

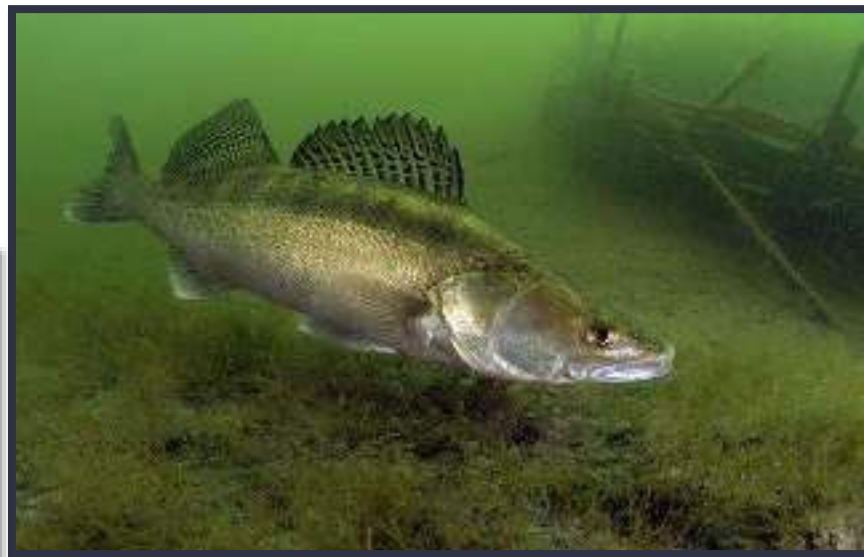
Всеїдні

Сьогодні
01.04.2024

Постійні мешканці водойми - риби

Щука

Судак

Сом

Хижі

Їжею всеїдних є частини рослин і личинки комах, черв'яки, дрібні рачки. Хижі підстерігають дрібну рибу, пуголовків, а великі соми — навіть птахів і звірів.

Сьогодні
01.04.2024

Тварини, які проводять у водоймі більшу частину свого життя

Жаби

Тритони

Вужі

Сьогодні
01.04.2024

Добре плавають у воді:

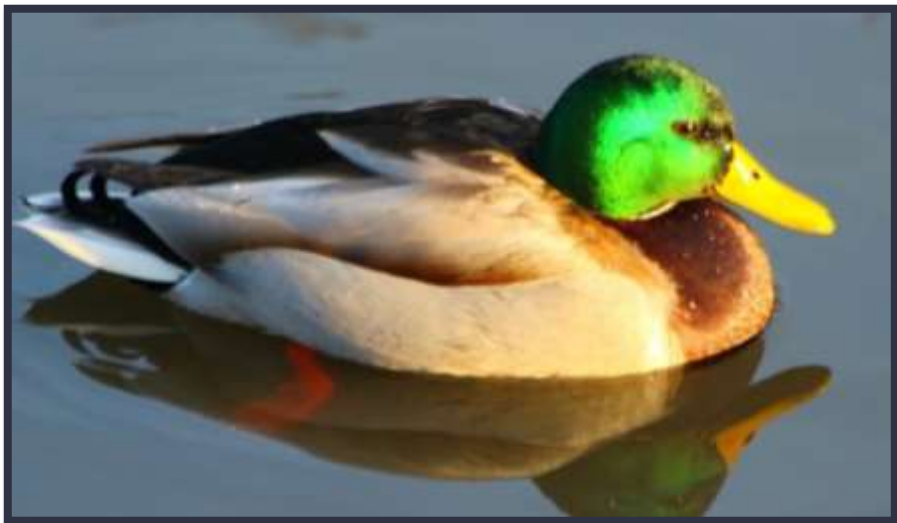
Видри

Нутрії

Бобри

Качки

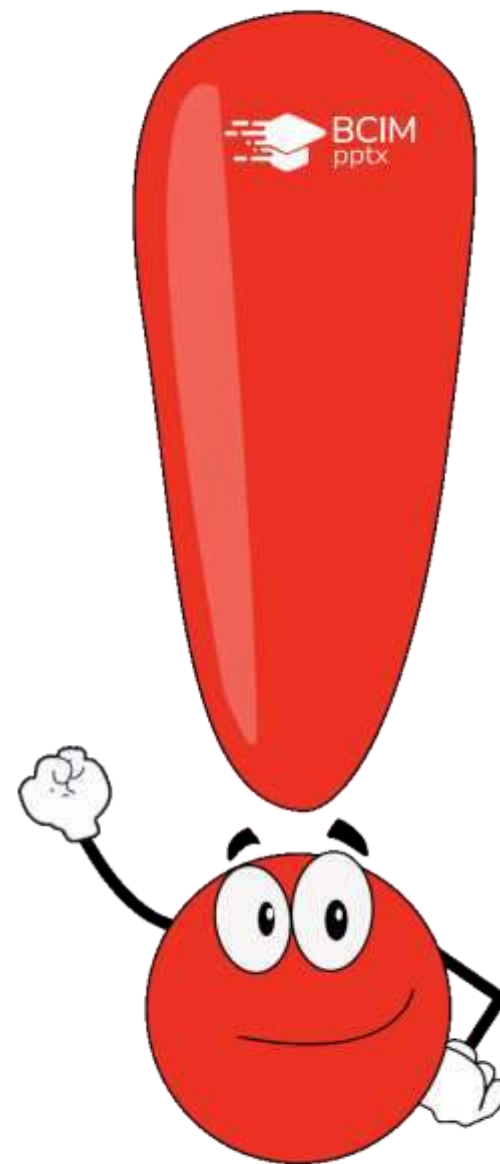
Гуси

Лебеді

Гніздяться у прибережних заростях очерету качки, гуси, лебеді. Вони добре плавають і пірнають. Ці птахи всеїдні. Через дзьоб вони проціджують рідкий мул, затримуючи все їстівне.

Сьогодні
01.04.2024

Лелеки та чаплі

**Полюють на мілководді за
жабами та рибою.**

Сьогодні
01.04.2024

Робота в підручнику

Розглянь ілюстрацію «Хто в прісній водоймі живе» та назви зображені організми.

Планктон — важлива ланка в харчовому ланцюгу. Бактерії і водорості поїдають мікроскопічні тваринні організми, якими, у свою чергу, живиться дрібна риба — хамса. А її поїдають хижаки: скумбрії та дельфіни.

Сьогодні
01.04.2024

Робота в підручнику

**Запишіть ланцюги живлення, зображені на мал. 223.
Складіть ще декілька харчових ланцюгів морських екосистем**

Сьогодні
01.04.2024

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або
ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

**Підручник § 44, ст. 199-203 ,
опрацювати; запитання ст.
203 (1, 2 -усно), скласти
конспект.**

Сьогодні
01.04.2024

Рефлексія

Розкажи про свою роботу на уроці за схемою.

ЗНАЮ ...

ВМІЮ ...

ПОТРЕНУЮСЯ...

